

QUYẾT ĐỊNH

SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v: Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ BUÔN MA THUẬT, TỈNH ĐẮK LẮK

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Trần Duy Đức

Thư ký phiên họp: Bà Văn Thị Nguyễn Hiền - Thư ký Tòa án

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột tham gia phiên họp: Ông Y Lương Byă - Kiểm sát viên.

Ngày 26 tháng 8 năm 2022, tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 30/2022/TLST-VDS ngày 04 tháng 7 năm 2022 về việc “*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 46/2022/QĐST-DS ngày 17 tháng 8 năm 2022, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Ông Y N Hmők, sinh năm: 1976; nơi cư trú: Buôn H, xã E, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk, có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt.

- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

1. Ông Y Ngh Hmők, sinh năm: 1990; nơi cư trú: Buôn H, xã E, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk, vắng mặt.

2. Ông Y L Hmők, sinh năm: 1968; nơi cư trú: Buôn H, xã E, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk.

3. Ông Y Đ Hmők, sinh năm: 1968; nơi cư trú: Buôn H, xã E, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk.

4. Ông Y Y Hmők, sinh năm: 1970; nơi cư trú: Buôn H, xã E, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk.

5. Ông Y S Hmők, sinh năm: 1982; nơi cư trú: Buôn H, xã E, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk.

Người đại diện hợp pháp của người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan ông Y L Hmők, ông Y Đ Hmők, ông Y Y Hmők, ông Y S Hmők: Ông Y N Hmők, sinh năm: 1976, là người đại diện theo ủy quyền (Theo giấy ủy quyền ngày

28/7/2022); nơi cư trú: Buôn H, xã E, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk, có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Tại đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự và tại bản tự khai – Ông Y N Hmők trình bày:

Bố mẹ tôi là ông Y K Knul (đã chết năm 2015) và mẹ là H'Ni Hmők (đã chết năm 2011) có 07 người con là Y W Hmők (đã chết năm 2020); Y Đ Hmők, sinh năm: 1968; Y L Hmők, sinh năm: 1968; Y Y Hmők, sinh năm: 1970; Y N Hmők, sinh năm: 1976; Y S Hmők, sinh năm: 1982 và Y Ngh Hmők, sinh năm: 1990.

Ông Y N Hmők là anh trai của ông Y Ngh Hmők, ông Y Ngh Hmők có biểu hiện của bệnh tâm thần từ nhiều năm nay nên gia đình đã đưa ông Y Ngh Hmők đến Bệnh viện tâm thần tỉnh Đắk Lắk để chữa trị nhưng dấu hiệu của bệnh tình mãi không thuyên giảm và ngày càng trở nặng, mất hoàn toàn khả năng nhận thức. Ông Y Ngh Hmők thuộc diện đối tượng trợ cấp: Tâm thần nặng theo sổ lĩnh tiền trợ cấp xã hội hàng tháng của Phòng lao động thương binh và xã hội thành phố Buôn Ma Thuột. Vì vậy ông Y N Hmők đề nghị Tòa án nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột tuyên bố ông Y Ngh Hmők, sinh năm: 1990 là người mất năng lực hành vi dân sự.

- Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột:

Theo hồ sơ việc dân sự thể hiện: Ông Y N Hmők là anh trai của ông Y Ngh Hmők. Từ khi sinh ra ông Y Ngh Hmők đã bị bệnh khuyết tật, dạng khuyết tật nặng. Ông Y Ngh Hmők không thể làm chủ được hành vi và hiện nay ông Y Ngh Hmők đang hưởng trợ cấp hàng tháng của Phòng Lao động, thương binh và xã hội thành phố Buôn Ma Thuột.

Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần số 186/KLGĐ ngày 12 tháng 8 năm 2022 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên đã kết luận ông Y Ngh Hmők, sinh năm: 1990 bị bệnh: Tâm thần phân liệt thể di chứng (F20.5-ICD10); hiện tại ông Y Ngh Hmők mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi. Như vậy việc ông Y N Hmők yêu cầu Tòa án giải quyết tuyên bố ông Y Ngh Hmők là người mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ và đúng quy định. Vì vậy, căn cứ vào khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự đề nghị Tòa án nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột chấp nhận của người yêu cầu: Tuyên bố ông Y Ngh Hmők là người mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột nhận định:

[1] Về quan hệ pháp luật và thẩm quyền giải quyết: Đây là vụ việc “Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa

án nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột theo quy định tại khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng Dân sự.

[2] Xét yêu cầu của ông Y Ñ Hmők yêu cầu tuyên bố ông Y Ngh Hmők mất năng lực hành vi dân sự; Ngày 28 tháng 7 năm 2022, Tòa án nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột đã ban hành Quyết định trưng cầu giám định số 19/2022/QĐ-TCGD trưng cầu Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên để giám định sức khỏe, bệnh tật, năng lực hành vi dân sự của ông Y Ngh Hmők.

Tại bản kết luận giám định pháp y tâm thần số 186/KLGD ngày 12 tháng 8 năm 2022 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên đã kết luận đối với ông Y Ngh Hmők, sinh năm: 1990:

- Về y học ông Y Ngh Hmők bị bệnh: Tâm thần phân liệt thể di chứng (F20.5-ICD10)

- Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Hiện tại ông Y Ngh Hmők mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi.

Do đó ông Y Ñ Hmők là anh trai của ông Y Ngh Hmők có đơn yêu cầu Tòa án giải quyết tuyên bố ông Y Ngh Hmők mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ phù hợp với quy định tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự nên cần chấp nhận.

[3] Về chi phí giám định pháp y tâm thần: Người yêu cầu ông Y Ñ Hmők phải chịu chi phí giám định pháp y tâm thần. (Ông Y Ñ Hmők đã nộp tại Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên và chi phí xong)

[4] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Người yêu cầu ông Y Ñ Hmők phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định của pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; khoản 2 Điều 39; Điều 372; Điều 376, Điều 377 và Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự;

Căn cứ khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự;

Căn cứ khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

- Chấp nhận yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự của ông Y Ñ Hmők.

Tuyên bố: Ông Y Ngh Hmők, sinh năm: 1990; địa chỉ: Buôn H, xã E, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk; là người mất năng lực hành vi dân sự.

- Về chi phí giám định pháp y tâm thần: Người yêu cầu ông Y Ñ Hmők phải chịu tiền giám định pháp y tâm thần. (Ghi nhận việc người yêu cầu đã nộp tại Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên và chi phí đủ)

- Về lệ phí giải quyết việc dân sự: ông Y Ñ Hmők phải chịu 300.000 đồng tiền lệ phí việc dân sự sơ thẩm, được khấu trừ vào 300.000 đồng tiền tạm ứng lệ

phí mà ông Y Ñ Hmők đã nộp (Phan Tiến D nộp thay) theo biên lai số AA/2021/0019731 ngày 24 tháng 6 năm 2022 của Chi cục thi hành án dân sự thành phố B, tỉnh Đắk Lắk.

- Người yêu cầu; người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo; Viện kiểm sát nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được niêm yết theo quy định của Bộ luật tố tụng dân sự.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Đắk Lắk;
- VKSND tỉnh Đắk Lắk;
- VKSND TP.BMT;
- Chi cục THADS TP.B;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ vụ án.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

(Đã ký)

Trần Duy Đức